A°. 1840. N°. 30.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 9 MAART.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Staat, belast, *ad interim*, met het bestuur der Finantiën,

Gelet hebbende op deszelfs resolutie van heden, waarbij, krachtens Zijner Majesteits besluit van den 2den Februarij 1840, N°. 142, wordt vastgesteld eene 180ste Loterij,

Brengt bij deze ter kennisse van een ieder, die verlangen mogt in genoemde Loterij deel te nemen, dat, ten aanzien van dezelve, zijn gemaakt de navolgende bepalingen:

1°. De 180ste Loterij zal bestaan uit *zes en twintig duizend* Loten, *dertien duizend* Prijzen en *vier en vijftig* Premien, overeenkomstig het Plan aan deze gehecht.

2°. Ten behoeve van 's Rijks Schatkist zal worden ingehouden *vijftien* ten honderd van alle prijzen en premien van *honderd gulden* en daarboven, en *tien* ten honderd van alle prijzen van *zeventig gulden* en daarbeneden, alles onverminderd de bijlage van *twee gulden* voor ieder klassikaal lot, hetwelk voor de laatste klasse verwisseld worde.

3°. De loten zullen in geene kleinere deelen mogen gesplitst worden dan in *twintigsten*.

4°. De toelating van splitters en debitanten zal moeten geschieden met inachtneming van de bepalingen in Zijner Majesteits besluiten van den 5 November 1818 (*Staatsblad* N°. 37), den 19 November 18[illegible], N°. 145, (*Staatsblad* N°. 50 en 146), en van den 6 Januarij 1831, N°. 68, (*Staatsblad* N°. 2), vervat.

5°. De klassikale loten voor de eerste klasse, zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn voor de houders van loten, die in de laatste klasse der 179ste Loterij met *niet* zijn uitgekomen; mits tot het bekomen derzelven ten Kantore van den Ontvanger-Generaal der Loterij te 's *Gravenhage*, of van een der Collecteurs aanvraag gedaan worde, binnen de twee eerste weken, na de opening der collecte.

6°. De voornoemde Ontvanger-Generaal zal, bij de opening der collecte voor de 180ste Loterij, voorloopig een getal van *duizend drie honderd* loten afzonderen en beschikbaar houden, om daaruit aan ingezetenen van het Rijk, geene Loterij-handelaren, doch hem bekend zijnde, als loten voor eigen rekening te willen spelen; mitsgaders, aan zoodanige personen, welke uit hoofde hunner vroegere betrekkingen tot de Loterijen hier te lande, aanspraak daarop kunnen maken, en hem daartoe bijzonder door den Minister zullen kunnen worden aangewezen, geheele loten tegen den inlegprijs te kunnen afgeven, zoo lang de voorraad strekt, mits de prijs van de alzoo afgegevene loten aan hem in eens voor alle klassen voldaan worde.

7°. De Ontvanger-Generaal voorgenoemd, zal van de uitgifte der voorgenoemde loten, eene behoorlijke opgave aan den Minister inzenden.

8°. De collecte der 180ste Loterij zal geopend worden op Maandag den 9den Maart 1840 en worden gesloten op Zaturdag den 21sten derzelfde maand.

9°. De trekking van de *eerste klasse* der Loterij zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 6, 7 en 8sten April 1840; die der *tweede klasse* op Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 21, 22 en 23sten derzelfde maand; die der *derde klasse* op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 4, 5 en 6den Mei 1840; die der *vierde klasse* op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 18, 19 en 20sten derzelfde maand; en die der *vijfde* of *laatste klasse* op Maandag, Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 1, 2, 3 en 4 Junij 1840, op Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag, den 9, 10, 11 en 12den derzelfde maand, en verder op Maandag, Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 15, 16, 17, 18, 22, 23, 24 en 25sten derzelver maand; terwijl de laatste honderd nommers op Vrijdag den 26 Junij 1840 zullen getrokken worden.

10°. De collecteurs, splitters en debitanten, zullen bij het verkoopen of verhuren van loten niet meerder mogen vorderen dan:

Bij *Verkoop*:

I. Van loten voor alle klassen of doorgefourneerde:

Geheele loten	*f* 69.00	Vijfde loten	*f* 13.80	Twintigste loten	*f* 3.45
Halve „	- 34.50	Tiende „	- 6.90		

II. Van klassikale loten.

Bij *Verkoop*:				Bij *Verhuring*:			
Voor de *Eerste Klasse.*				Voor de *Eerste Klasse.*			
Geheele loten	*f* 14.00	Tiende loten	*f* 1.40	Geheele loten	*f* 4.00	Tiende loten	*f* 0.40
Halve „	- 7.00	Twint. „	- 0.70	Halve „	- 2.00	Twint. „	- 0.20
Vijfde „	- 2.80			Vijfde „	- 0.80		
Voor de *Tweede Klasse.*				Voor de *Tweede Klasse.*			
Geheele loten	*f* 26.00	Tiende loten	*f* 2.60	Geheele loten	*f* 8.00	Tiende loten	*f* 0.80
Halve „	- 13.00	Twint. „	- 1.30	Halve „	- 4.00	Twint. „	- 0.40
Vijfde „	- 5.20			Vijfde „	- 1.60		
Voor de *Derde Klasse.*				Voor de *Derde Klasse.*			
Geheele loten	*f* 40.00	Tiende loten	*f* 4.00	Geheele loten	*f* 10.00	Tiende loten	*f* 1.00
Halve „	- 20.00	Twint. „	- 2.00	Halve „	- 5.00	Twint. „	- 0.50
Vijfde „	- 8.00			Vijfde „	- 2.00		
Voor de *Vierde Klasse.*				Voor de *Vierde Klasse.*			
Geheele loten	*f* 56.00	Tiende loten	*f* 5.60	Geheele loten	*f* 14.00	Tiende loten	*f* 1.40
Halve „	- 28.00	Twint. „	- 2.80	Halve „	- 7.00	Twint. „	- 0.70
Vijfde „	- 11.20			Vijfde „	- 2.80		
Voor de *Vijfde Klasse.*				Voor de *Vijfde Klasse.* 1ste week.			
Geheele loten	*f* 71.00	Tiende loten	*f* 7.10	Geheele loten	*f* 18.00	Tiende loten	*f* 1.80
Halve „	- 35.50	Twint. „	- 3.55	Halve „	- 9.00	Twint. „	- 0.90
Vijfde „	- 14.20			Vijfde „	- 3.60		

Diegenen, welke de hierboven bepaalde prijzen voor klassikale *kooploten* hebben betaald, zullen, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klassen, waarvoor hetzelve genomen was, derzelver fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen, gelijk hetzelve bij het Plan is vastgesteld, namelijk: voor geheele loten, bij de verwisseling:

voor de *tweede klasse*, met *f* 12.00	voor de *vierde klasse*, met *f* 16.00
voor de *derde klasse*, met - 14.00	voor de *vijfde klasse*, met - 15.00

en voor de gedeelten van loten naar evenredigheid van deze prijzen; alles zonder verdere bijbetaling van eenig opgeld.

11°. De prijs, waarvoor de loten gedurende de verdere trekking der vijfde klasse zullen mogen verkocht en verhuurd worden, zal nader voor elke week afzonderlijk worden bepaald.

De Collecteurs, Splitters en Debitanten zullen zich moeten gedragen naar de vorenstaande bepalingen, welke, te dien einde, overeenkomstig art. 3 van Zijner Majesteits besluit van den 6 Januarij 1831, N°. 68, in de *Nederlandsche Staats-Courant* zullen worden geplaatst.

Dien ten gevolge worden de Ingezetenen, welke geheele doorgefourneerde loten, tegen den inlegprijs mogten verlangen, opmerkzaam gemaakt op de bepaling, volgens welke de afgifte dier loten, onder de daarbij aangewezene beperkingen, aan den Ontvanger-Generaal der Loterij is opgedragen, ten wiens Kantore men zich in persoon of bij gemagtigde zal moeten vervoegen, ter verkrijging van dezelve loten.

's *Gravenhage*, den 15den Februarij 1840.

Voor den Minister van Staat,
De Secretaris-Generaal, Osswaarde.

PLAN voor de 180ste Koningklijke Nederlandsche Loterij, groot f 1,280,000, bestaande uit 26,000 Loten, uit 13,000 Prijzen en uit 54 Premien.

Eerste Klasse. — De inleg is *f* 5.

1 prijs van			*f* 20,000
1 „ „			- 7,500
1 „ „			- 2,500
2 prijzen „	*f* 1,500		- 3,000
10 „ „	- 1,000		- 10,000
10 „ „	- 400		- 4,000
10 „ „	- 200		- 2,000
40 „ „	- 100		- 4,000
1925 „ „	- 20		- 38,500
2000 prijzen bedragen			*f* 91,500
1 premie voor het *eerste lot*			- 1000
2 premien van *f* 400 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 20,000			- 800
2 premien van *f* 150 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 7,500			- 300
2 premien van *f* 50 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 2,500			- 100
1 premie voor het *laatste lot*			- 2,500
2008 prijzen en premien bedragen			*f* 96,200

Tweede Klasse. — De inleg is *f* 12.

1 prijs van			*f* 20,000
1 „ „			- 7,500
1 „ „			- 2,500
2 prijzen „	*f* 1,500		- 3,000
10 „ „	- 1,000		- 10,000
10 „ „	- 400		- 4,000
10 „ „	- 200		- 2,000
40 „ „	- 100		- 4,000
1925 „ „	- 30		- 57,750
2000 prijzen bedragen			*f* 110,750
1 premie voor het *eerste lot*			- 1000
2 premien van *f* 400 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 20,000			- 800
2 premien van *f* 150 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 7,500			- 300
2 premien van *f* 50 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 2,500			- 100
1 premie voor het *laatste lot*			- 2,500
2008 prijzen en premien bedragen			*f* 115,450

Derde Klasse. — De inleg is *f* 14.

1 prijs van			*f* 25,000
1 „ „			- 10,000
1 „ „			- 2,500
2 prijzen „	*f* 1,500		- 3,000
10 „ „	- 1,000		- 10,000
10 „ „	- 400		- 4,000
10 „ „	- 200		- 2,000
40 „ „	- 100		- 4,000
1925 „ „	- 45		- 86,625
2000 prijzen bedragen			*f* 147,125
1 premie voor het *eerste lot*			- 1000
2 premien van *f* 500 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 25,000			- 1000
2 premien van *f* 200 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 10,000			- 400
2 premien van *f* 50 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 2,500			- 100
1 premie voor het *laatste lot*			- 2,500
2008 prijzen en premien bedragen			*f* 152,125

Vierde Klasse. — De inleg is *f* 16.

1 prijs van			*f* 25,000
1 „ „			- 10,000
1 „ „			- 2,500
2 prijzen „	*f* 1,500		- 3,000
10 „ „	- 1,000		- 10,000
10 „ „	- 400		- 4,000
10 „ „	- 200		- 2,000
40 „ „	- 100		- 4,000
1925 „ „	- 65		- 125,625
2000 prijzen bedragen			*f* 186,125
1 premie voor het *eerste lot*			- 1000
2 premien van *f* 500 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 25,000			- 1000
2 premien van *f* 200 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 10,000			- 400
2 premien van *f* 50 voor de loten, uitkomende voor en na den prijs van *f* 2,500			- 100
1 premie voor het *laatste lot*			- 2,000
2008 prijzen en premien bedragen			*f* 190,625

Vijfde Klasse. — De inleg is *f* 13, en *f* 2 premie voor het Rijk.

1 prijs van			*f* 100,000
1 „ „			- 60,000
1 „ „			- 30,000
1 „ „			- 20,000
1 „ „			- 15,000
1 „ „			- 10,000
1 „ „			- 5,000
1 „ „			- 2,500
2 prijzen „	*f* 1,500		- 3,000
50 „ „	- 1,000		- 50,000
50 „ „	- 400		- 20,000
50 „ „	- 200		- 10,000
340 „ „	- 100		- 34,000
4500 „ „	- 70		- 315,000
5000 prijzen bedragen			*f* 674,500
1 premie voor het *eerste lot*			- 1,250
2 prem. van *f* 2,000 voor de loten, uitkom. voor en na den prijs van		*f* 100,000	- 4,000
2 „ „ - 1,200 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 60,000	- 2,400
2 „ „ - 600 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 30,000	- 1,200
2 „ „ - 400 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 20,000	- 800
2 „ „ - 300 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 15,000	- 600
2 „ „ - 200 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 10,000	- 400
2 „ „ - 100 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 5,000	- 250
2 „ „ - 100 „ „ „ „ „ „ „ „ „		- 2,500	- 200
1 premie, toegevoegd aan de laatst uitkomende der 10 hoogste prijzen			- 25,000
1 premie voor het *laatste lot* der *eerste week*			- 1,500
1 premie voor het *laatste lot* der *tweede week*			- 1,500
1 premie voor het *laatste lot* der *derde week*			- 2,000
1 premie voor het *allerlaatste lot*			- 10,000
5022 prijzen en premien bedragen			*f* 725,600

B A L A N S.

Klasse.	Loten.	Inleg.	Ontvang.	Uitgaaf.	Prijzen.	Premien.
1	26,000	*f* 5	*f* 130,000	*f* 96,200	2,000	8
2	24,000	- 12	- 288,000	- 115,450	2,000	8
3	22,000	- 14	- 308,000	- 152,125	2,000	8
4	20,000	- 16	- 320,000	- 190,625	2,000	8
5	18,000	- 13	- 234,000	- 725,600	5,000	22
		f 60	*f* 1,280,000	*f* 1,280,000	13,000	54

Wijze der Trekking.

De trekking dezer Loterij zal geschieden op de voorheen gebruikelijke wijze. Om dezelve te bewerkstelligen, worden de 26,000 nommers, ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort, en daartegen voor de trekking van ieder der vier eerste klassen de prijzen, en voor de laatste klasse de prijzen en nieten, welke voor dezelve bestemd zijn, in eene andere bus geworpen. Zullende voorts telken reize, wanneer uit de eerstgemelde bus een nommer wordt getrokken, ter zelver tijd uit de laatstgemelde de voor hetzelve bestemde prijs of niet getrokken en beide overluid afgelezen worden.

De inleg is: in de eerste klasse 5 gulden, in de tweede klasse 12 gulden, in de derde klasse 14 gulden, in de vierde klasse 16 gulden, en in de vijfde of laatste klasse 13 gulden; en zal daarenboven, bij den inleg der laatste klasse, moeten worden betaald 2 gulden premie, ten behoeve van het Rijk; doch van het voldoen dezer 2 gulden zullen de loten, waarvan de volle inleg van zestig gulden in eens betaald wordt, vrij wezen.

De collecte zal geschieden ten kantore van de Koninglijke Nederlandsche Loterij, te 's Gravenhage, in het Lange Voorhout, alsmede bij de bekende gequalificeerde Collecteurs of Ontvangers.

De trekking der onderscheidene klassen zal geschieden veertien dagen de eene na de andere.

De verwisseling der ongetrokkene loten, op Maandag na het uittrekken van iedere klasse aanvang nemende, moet, op verbeurte van het regt van verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klassen zijn volbragt, waarnaar de inleggers, ter voorkoming hunner schade, zich zullen moeten gedragen.

De houders der loten, die tot den vollen inleg van zestig gulden aanstonds betaald zijn, zullen bij het trekken van een prijs in eene der vier eersten klassen, het door hen te veel betaalde terug ontvangen.

Wanneer een der hooge prijzen, vóór en na dewelke eenige premien te trekken zijn, op het eerste of laatste lot van eene der klassen, of op het eerste of laatste lot van eene der weken van de laatste klasse mogt getrokken worden, zal de premie, welke voor het voorgaande of volgende lot bestemd was, aan dien hoogen prijs worden toegevoegd.

De korting der prijzen en premien van honderd gulden en daarboven, is *vijftien*, en van de mindere *tien ten honderd*, zullende de betaling derzelve geschieden aan den vertoonder van het lot, ter plaatse waar hetzelve in den beginne zal zijn ingelegd, veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse.

Niemand der prijstrekkers heeft het regt vroeger betaling te vorderen, zijnde de vroegere betaling eene goedwilligheid der gequalificeerde Collecteurs of Ontvangers.

En wordt laatstelijk een ieder gewaarschuwd, dat alle prijzen en premien, die binnen den tijd van vier jaren, aanvang nemende met den vijftienden dag na het uittrekken der laatste klasse, niet zullen worden afgehaald, alsmede de gelden, die van de daaronder geheel gefourneerde loten zouden moeten worden teruggegeven, ten voordeele van 's Rijks Schatkist zullen zijn verbeurd, zonder dat eenige uitzondering hoegenaamd daartegen toegelaten zal worden.

Behoort bij Zijner Majesteits besluit van dato 2 Februarij 1840, N°. 142.

Mij bekend,
De Secretaris van Staat,
(*geteekend*) Van Doorn.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Griffier ter Staats-Secretarie,
(*geteekend*) A. G. A. van Rappard.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Finantiën,
Osswaarde.

K E N N I S G E V I N G.

De Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland,

Gezien artikel 212 van het door Zijne Majesteit, bij besluit van den 2den Junij 1826, goedgekeurd Reglement voor 's Rijks Stoeterijen;

En in aanmerking nemende, dat de voor Zuid-Holland, uit 's Rijks Stoeterij te Borculo, ter beschikking gestelde Hengsten eerlang op de plaatsen hunner bestemming zullen aankomen;

Brengt bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat in de gemeente van Ridderkerk op 7 Maart 1840, in de gemeente van Meerkerk op 15 Maart, en in iedere der gemeenten van Naaldwijk en Sassenheim op 1°. April 1840, twee Hengsten uit de voorschreven Stoeterij zullen worden aangebragt, en men derhalve, echter niet op Zon- en Feestdagen, de Merriën ter dekking zal kunnen aanbieden; doch zich te voren bij het Plaatselijk Bestuur zal dienen te vervoegen, ter bekoming van het bij artikel 256 van voormeld Reglement voorgeschreven Certificaat, ten bewijze, dat de Merriën in eigendom toebehooren aan diegenen, door wie zij ter dekking worden aangeboden; zullende daarvan door het Plaatselijk Bestuur aanteekening worden genomen, op eene deswege door hetzelve te houden lijst.

's Gravenhage, den 2den Maart 1840.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
Van der Duyn.

N E D E R L A N D E N.

Leyden, 8 Maart.

Het onderstaande, is het vervolg en slot van de verslagen der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de wijzigingen, in de grondwet te brengen, waarvan in ons vorig nommer het begin is medegedeeld:

Belangrijk waren de verbeteringen, die men ten aanzien van de beide Kamers der Staten-Generaal heeft voorgedragen, wanneer men van het beginsel uitging, dat de Eerste Kamer zou moeten worden behouden, waarover de gevoelens zeer uiteen liepen. Al dadelijk kwam daarbij in aanmerking het voorname vraagstuk der regtstreeksche verkiezingen, hetwelk, over het algemeen, bij de meeste leden weinig bijval heeft gevonden. Intusschen hadden velen zwaarwigtige bedenkingen tegen de zamenstelling van de Provinciale Staten (*zie hieronder*). Maar de wijzigingen, die men in de grondwet, ten aanzien der Kamer, verlangde, waren hoofdzakelijk deze: *a.* dat de traktementen van de leden der Eerste Kamer zouden worden afgeschaft, en die van de Tweede Kamer aanmerkelijk vermeerderd; *b.* dat het getal leden der Tweede Kamer beter zou worden omgeslagen over de provincien, dat is meer in evenredigheid van derzelver bevolking; *c.* dat de Staten der provincien niet verpligt zouden zijn, de ingezetenen der provincie tot leden der Tweede Kamer te benoemen, maar zij hen uit andere oorden des Rijks zouden mogen kiezen; *d.* dat de Ministers, de leden van den Raad van State en de Geestelijken, geene leden der beide Kamers zouden mogen zijn; *e.* dat er bepaald wierd dat, wanneer de stemmen in de Kamer staakten, de voordragten voor verworpen dienden te worden gehouden; *f.* dat de Ministers verpligt behoorden te zijn, om aan de Kamer alle verlangde inlichtingen te geven; *g.* dat er vastgesteld diende te worden, dat de leden nooit vervolgbaar waren wegens de adviezen, die zij in de Kamers mogten hebben uitgebragt; *h.* dat aan de Kamer het regt diende te worden gegeven, om wijzigingen in de voorstellen des Gouvernements te brengen; *i.* dat alle wetten hoofdstuks of artikelsgewijze bij de Kamers behoorden te worden behandeld; *k.* dat de beide Kamers in het openbaar moesten gehouden worden.

Betrekkelijk het getal leden van de Eerste Kamer verlangde men, dat hetzelve ten minste dertig en ten hoogste vijftig zou bedragen. Men vreesde, dat het land aan de grootste gevaren zou kunnen worden blootgesteld, indien het aan eene meerderheid van zes leden der Eerste Kamer kon staan, de gewigtigste ontwerpen, door de Regering en de Tweede Kamer, na rijp beraad aangenomen, te doen afspringen.

Men verlangde van het lidmaatschap der Kamers ook uitgesloten te zien de Raden en Generaalmeesters der Munt, alsmede de leden van den Hoogen Raad enz., welke laatste tot dus verre slechts bij de wet waren uitgesloten.

Enkele leden hebben aangedrongen op het opnemen in de grondwet van het regt des Konings om de Tweede Kamer te ontbinden, hetgeen echter bij de meeste leden geen ingang vond.

Verschillend waren de denkbeelden nopens de Provinciale en gemeente Besturen, hunne zamenstelling en werkkring. Men beaamde zeer het denkbeeld des Hoogleeraars *Thorbecke*, om al het geen de inrigting, en de wijze van verkiezing der leden van deze besturen betrof, tot eene nader vast te stellen wet in het midden te laten. Er is onder anderen groot verschil in de afdeeling ontstaan over het noodzakelijke en doelmatige, om den adel als afzonderlijken stand te behouden. Vrij algemeen ging men van het stelsel uit, dat de ingezetenen een meer regtstreekschen invloed op de verkiezing van de leden der Provinciale Staten moesten uitoefenen. Men verlangde dat voortaan de stedelijke Raden slechts voor een bepaald aantal jaren, bij voorbeeld voor zes jaren, behoudens wederverkiesbaarheid, zullen zitting nemen.

Men drong ook aan op het in het openbaar houden van de zittingen der Provinciale Staten. Terwijl algemeen verlangd werd, dat er vastgesteld wierd, dat de Commissarissen des Konings in de vergaderingen der Staten geenszins het regt zullen hebben, om in dezelve eenige stem uit te brengen. Velen verlangden ook, dat de leden van de stedelijke Raden niet tevens zouden mogen zijn leden van de kiezers-collegien.

Overgaande tot de behandeling van het zoo belangrijke onderwerp der financien van den Staat, is algemeen verlangd, dat de hulpbronnen van de Oost voortaan onder de Rijksmiddelen zouden voorkomen, en daarover op geenerlei wijze zonder toestemming der Vertegenwoordiging zou worden beschikt. Men wenschte tevens, dat jaarlijks van den stand der Oost-Indische geldmiddelen aan de Staten-Generaal verslag wierd gedaan. Men stelde er hoogen prijs op, dat deze gelegenheid niet voorbij ga, zonder dat eene volledige overeenstemming tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging omtrent de uitlegging van art. 60 der grondwet te geven, worde daargesteld. Men drong er op aan, dat art. 60 zoodanig worde gewijzigd, dat daaruit ten duidelijkste blijkt, dat de schatkist van het Rijk regtmatige aanspraak heeft op de baten van de Overzeesche Bezittingen.

Over het algemeen heeft het stelsel eener tienjarige begrooting zeer weinig bijval gevonden. Sommigen beaamden wel het denkbeeld, om vaste uitgaven voor zekeren tijd vast te stellen, maar een tijdperk van tien jaren vond men daartoe veel te lang. Men wenschte als waarborg voor eene regtige administratie en behoorlijke verantwoording, dat elk dienstjaar behoorlijk bij de wet wierd afgesloten. Ter voorkoming van misbruiken in dat stuk, verlangde men, dat de bevoegdheid, om pensioen te erlangen, *bij de wet* wierd uitgemaakt. Terwijl eindelijk werd aangedrongen op eene betere regeling der Algemeene Rekenkamer, op dat dezelve meer aan haar wezenlijk doel zou beantwoorden. Men wenschte bepaald te zien, dat de begrootings-wetten ten minste 12 maanden voor den tijd, dat zij werken moeten, behoorden te worden aangeboden.

Te dezer gelegenheid heeft men ook aangedrongen dat het onderwerp der conflicten bepaaldelijk zou worden geregeld; dat het verschil, over het voortdurend van kracht zijn der Regtmagt van de Hoogheemraadschappen zou worden uitgemaakt; dat er bepaald zou worden, wat er onder het regt van gratie begrepen wordt; dat het onderwerp der onteigening ten algemeenen nutte zou worden geregeld; dat er betere voorschriften zouden worden daargesteld, ten aanzien van het regt van dispensatie; dat men bij de grondwet wenschte uitgemaakt te zien, welke oude wetten, bijzonder van Franschen oorsprong, nog van kracht zijn en hoe lang zij geldig zouden blijven; dat thans moest beslist worden, binnen welken tijd de door de Kamers en de Regering aangenomen wetten behooren te worden afgekondigd; dat de interpretatie van wetsbepalingen bij eene wet moet plaats hebben; dat het regt van petitie beter geregeld behoorde te worden, zoodanige voorschriften dienaangaande vastgesteld, dat dit regt tot eenig nut kunne verstrekken; dat er nieuwe bepalingen nopens het krijgswezen in de grondwet wierden ingelascht, de strekking hebbende om de zeedienst te bevorderen; dat er bepalingen wierden vastgesteld, ten doel hebbende de ambtenaren, die levenslang mogten benoemd zijn, bij vergrijpen, als anderszins, afzetbaar te doen zijn door den Hoogen Raad enz.

Men wenschte bepaald te zien, dat er een Geregtshof zou worden daargesteld voor eene *of meer* provincien, en verlangde inzonderheid de vestiging van zoodanige regterlijk collegie te Amsterdam, voor de provincie Holland noordelijk gedeelte.

Ook verlangde men wettelijke veranderingen omtrent het onderwijs, hetwelk sommigen vrijer wenschen.

Eenige leden verlangen de bepaling der grondwet des jaars 1814 hersteld te zien, dat de Christelijke Hervormde Godsdienst die is van den Vorst. Hiervoor pleitte, dat het van oudsher bestond, dat het velen nog meer aan den persoon van den Vorst zou hechten, en zulks tot aan de vereeniging met Belgie werkelijk plaats greep. Anderen waren echter tegen zoodanig voorschrift, omdat het de gezindheden, tot nadeel van den Staat, nog scherper zoude scheiden; omdat men dan eerst diende uit te maken wat, opzigtelijk eenige belangrijke onderdeelen, de Gereformeerde Godsdienst was, en omdat de Vorst deze zelfde vrijheid als elk ingezeten moest hebben, zoo lang hij er niet vrijwillig van afziet. Men nam deze aanleiding te baat, om te herinneren hoe verkeerd de voorschriften zijn op het ontheiligen van den *Zondag*. Trouwens konden zij niet dan ongelijkmatig worden toegepast, veronderstellen zij als het ware, even als voor 1795, eene godsdienst van Staat, is het bij name strijdig en met zoo vele heilige dagen der Roomschen, en met den Sabbath en de feestdagen der Joden, enz. Een der leden, die in eene der afdeelingen, waarin dat zonderling voorstel gedaan werd, tegenwoordig was, verklaarde, dat hij zich, bij plegtigen eede verbonden hebbende de volkomen vrijheid van godsdienstige begrippen aan een ieder te waarborgen, het voor zich zelven onvoegzaam achte de beraadslagingen eener afdeeling te blijven bijwonen, waarin het voorstel, om het Hoofd van den Staat van deze vrijheid te berooven, bijval vindt, en een onderwerp van het verslag der afdeeling zal uitmaken; hebbende zich dat lid dan ook verwijderd.

Ten slotte heeft men er op aangedrongen, dat alle de veranderingen, die men in de grondwet verlangde gebragt te zien, zouden vervat worden in de tegenwoordige grondwet, en het ontwerp alzoo een geheel zou uitmaken, hetwelk geschikter was om in overweging te worden genomen.

Aan het einde van hare taak gekomen, heeft eene afdeeling zich aldus uitgelaten:

„De afdeeling besluit hiermede hare beschouwingen over verschillende punten van ons Staatsregt; de Hooge Regering zal zich hierdoor kunnen overtuigen, hoe verre de leden dezer afdeeling verwijderd zijn van het denkbeeld, dat ter gelegenheid van de noodzakelijke herziening der grondwet alles weder in twijfel zoude behooren getrokken te worden. Zij beseffen hoe gevaarlijk het is, in een Staatsverdrag belangrijke veranderingen te maken, en hoezeer hierin steeds met de meeste omzigtigheid moet gehandeld worden. De Hooge Regering zal uit de opgeteekende bedenkingen kunnen opmaken, dat de leden dezer afdeeling er verre af zijn, om de grondzuilen van ons Staatsgebouw te willen doen wankelen; om de hoogste Staatsmagt bij uitsluiting bij de vertegenwoordiging te willen overbrengen; om door verandering van het verkiezings-stelsel een volks-souvereiniteit te vestigen. De leden dezer afdeeling zijn van oordeel, dat het waar geluk van Nederland hierdoor niet zoude worden bevorderd. Zij verlangen geen voedsel te geven aan onrust en kuiperij. De Hooge Regering zal zich eindelijk door de medegedeelde beschouwingen kunnen overtuigen, dat slechts weinige wijzigingen door de leden worden verlangd, en dat deze wijzigingen, naar het gevoelen van de groote meerderheid der afdeelingen, wel verre van in strijd te zijn met de bestaande grondwet, juist met den daarin heerschenden geest overeenstemmen."

Eerlang worden de antwoorden der Regering op deze belangrijke beschouwingen en bedenkingen te gemoet gezien.

— Bij gelegenheid van het onderzoek der ontwerpen, nopens de grondwet, bij de Tweede Kamer, is o. a., de volgende nota overgelegd.

„De ondergeteekende [illegible] dat de meerderheid dezer afdeeling art. 133 der grondwet voor de Vereenigde Nederlanden van het jaar 1814, luidende: „De Christelijke Hervormde Godsdienst is die van den Souvereinen Vorst;" in de te wijzigen grondwet voor het Koningrijk der Nederlanden wil hebben opgenomen. Hij beweert al aanstonds, dat daardoor Zijne Maj. de Koning aan banden wordt gelegd, van welke de geringste van Hoogstdeszelfs onderdanen is bevrijd; dat de vrijheid van godsdienst, dat dierbaar kleinood in Nederland, waarvoor men zich steeds beroemt, *tachtig jaren* te hebben gestreden, aan allen behalve aan het geëerbiedigde Hoofd van den Staat zoude zijn gewaarborgd.

Hij beschouwt dit *onregtvaardig*, *onstaatkundig* en *onverdraagzaam*.

Onregtvaardig, omdat daardoor aan den Vorst een regt wordt ontnomen, hetwelk alle Nederlanders ingevolge de grondwet bezitten, waarop Hij als Nederlander evenveel regt heeft, waarvan Hij dus, zonder dat te zijnen opzigte onregt wordt gepleegd, niet kan worden beroofd.

Onstaatkundig, omdat thans ruim een millioen Nederlanders de Roomsch-Katholijke godsdienst belijden, en deze van zulk in de grondwet op te nemen voorschrift het gevolg zullen afleiden, dat de tijden van de hen of hunne vaderen zoo gevoelig gekneld hebbende godsdienstige praedominantie daardoor kunnen terugkeeren; omdat dit onrust bij Zijner Majesteits talrijke onderdanen, die der Roomsch-Katholijke kerkleer zijn toegedaan en dezelve belijden, zal verwekken; omdat deze bepaling, gevoegd bij het in het oog loopende voorregt, hetwelk de Protestantsche Nederlanders alom in het Koningrijk, maar vooral in de provincie Noord-Braband, bij de begeving van winstopleverende ambten, te beurt valt, een ongenoegen kan en moet opwekken, waarvan de gevolgen onberekenbaar kunnen worden. Dat men zich wel doordringe van de mogelijkheid, dat menschen, die nu lijdzaam het even aangehaald voorregt hunner landgenooten aanzien, hunne toegenegenheid voor eene Regering moeten verliezen, welke zij beschouwen, dat, onder de bescherming van dergelijke bepaling in de grondwet, tot eene wijze van beheer zal terugkomen, waarvan zij of hunne vaderen voor 1795 de wrange vruchten hebben gesmaakt. Men verlieze niet uit het oog, dat de Staten-Generaal de Nederlanders van alle geloofsbelijdenissen vertegenwoordigen en het alzoo niet alleen onstaatkundig, maar zelfs ongeoorloofd is, eenige van de vertegenwoordigden in het dierbaarste, wat zij bezitten, en waaraan zij alles hechten, te storen.

Eindelijk *onverdraagzaam*, omdat het verlangen, om die bepaling in de grondwet in te lasschen, aanduidt, dat men, door den Vorst de mogelijkheid te benemen om immer tot eene andere godsdienstige geloofsbelijdenis dan de Hervormde over te gaan, aan de niet Protestantsche Nederlanders den steun wil ontnemen, welken deze, in den tegenwoordigen stand van zaken, nu de Vorst aan geene speciale geloofsbelijdenis is gebonden, bij Hoogstdenzelven aantreffen; omdat de Roomsch-Katholijke Nederlanders daaruit het gevolg moeten trekken, dat de Protestanten, door den Koning aan hunne geloofsbelijdenis grondwettig te binden, de voorregten, ten thans zoo ruimschoots door hen genoten gedeelte van hunne Roomsch-Katholijke landgenooten, in de toekomst willen bestendigen, omdat daarvan de noodzakelijke consequentie worden *moet*, dat eenmaal alle Roomsch-Katholijken van de eer en de voordeelen der ambten van den Staat, voor zoo veel dit in de magt der Protestanten ligt, zullen zijn uitgesloten.

De ondergeteekende moet op de bovenstaande gronden verklaren, dat hij de opneming van het boven aangehaalde art. 133 der grondwet van 1814, in de te wijzigen grondwet, niet alleen niet verlangt, maar zich op de ernstigste en uitdrukkelijkste wijze daartegen verzet.

Hij voegt daarbij nog den wensch, dat de Regering, in haar wel begrepen belang, aan het verlangen der meerderheid van deze afdeeling niet toegeve; ten einde de zoo gelukkig bestaande rust, eensgezindheid en gehechtheid aan den Koning en Hoogstdeszelfs Doorluchtig Stamhuis, bij het geheele Nederlandsche Volk ongestoord te bewaren en duurzaam te bevorderen.

LUIJBEN.

— Nog is door den heer *Luijben*, nopens *de vrijheid van het onderwijs*, de volgende nota overgelegd:

Het onderwijs moet vrij zijn. Het onderwijs, waarvan de kosten door 's Rijks Schatkist worden gedragen, wordt geregeld door de wet.

Het Nederlandsche volk is, door zijne grondwettige instellingen, een vrij volk. Die instellingen waarborgen alle burgerlijke en godsdienstige vrijheden, als zijn: de vrijheid van personen, de vrijheid van denkwijzen, de vrijheid der eeredienstеn, de vrijheid der drukpers, en wat dies meer zij; dus behooren zij ook te waarborgen de vrijheid van het onderwijs. Trouwens, zoo men dit laatste niet vrijlaat, dan zijn de eerst opgenoemde vrijheden slechts denkbeeldig, slechts bedriegelijk. Bijaldien de vrijheid van onderwijs aan banden wordt gelegd, en dit laatste in handen der Regering is, heeft deze het in hare magt om onderwijzers aan te stellen, die der jeugd beginselen zullen inboezemen, welke tot despotismus kunnen leiden en bij het aankomend geslacht denkbeelden doen geboren worden, welke, in gevorderden leeftijd in werking gebragt, tot ondermijning der burgerlijke vrijheid en vernietiging van die maatschappelijke instellingen, welke de geest des tijds voor het belang der volken vereischt, moeten strekken. De Regering krijgt daardoor ook later de magt, om de godsdienstige vrijheid te belemmeren, zelfs te vernietigen. Ook de vrijheid der drukpers, dat palladium van het behoud van alle andere vrijheden, moet daarvan de slagtoffer worden. Zoo slechts aan het opkomend geslacht een donker tafereel van de misbruikende drukpers wordt voorgesteld, zonder dat het uitgestrekte nut van dezelve gelijktijdig voor dat geslacht wordt ontwikkeld, zullen daardoor stellingen en beginselen aan hetzelve worden ingeprent, tegen welke naderhand de pogingen van alles wat naar verlichting en vrijheid van denken en schrijven streeft, schipbreuk zullen lijden. Met een woord, de opvoeding der jeugd staat in zulk een naauw verband met het moreel en materiëel volksgeluk, hetwelk in Nederland op vrijheid steunt, dat het onderwijs, als de hoofdzaak van de opvoeding vrij wezen moet, indien men voor de duurzaamheid van dat geluk zal zijn gewaarborgd.

Het moet ieder huisvader, uit kracht der vaderlijke magt, vrijstaan, zijne kinderen op te leiden, zoo als hij hetzelve voor derzelver welzijn doelmatig oordeel; zoo als hij zich daartoe voor God en voor de maatschappij verpligt rekent. Indien hij zelf dat onderwijs niet geven kan, moet hij het kunnen toevertrouwen aan meesters zijner keuze. De vader immers is in den regel de beste beoordeelaar van datgene, wat zijnen kinderen kan nuttig zijn, wat dezelven kan gelukkig maken. Indien de vader, uit kracht der vaderlijke magt, de bevoegdheid heeft om zijne kinderen zelfs op te voeden (en dit zal toch wel niemand betwisten), moet hij, zoo hem daartoe of de noodige kennis, of de gelegenheid, of slechts de gezindheid ontbreekt, die bevoegdheid aan een ander, in wien hij vertrouwen stelt, kunnen overdragen.

Alle volken hebben steeds dit beginsel geëerbiedigd, behalve de omtrent de jeugd zoo wreedaardige republiek van Sparta, behalve de heethoofden en onmenschen der Fransche republiek, in het laatste tijdstip der achttiende eeuw. Het vrije, het bezadigde, het zedige Nederland zal de republikeinen van den te strengen *Lycurgus*, noch die van het Fransche schrikbewind, ten voorbeeld willen nemen, veel minder navolgen.

De bron van het onderwijs aan zich alleen en uitsluitend *te willen* toeëigenen, is zoo verschrikkelijk, dat, bij ernstig nadenken, de vrijgevige Nederlandsche Regering, die hebbelijkheid, als ik het zoo noemen mag, wel zal laten varen. Die bron moet men zoeken in de Fransche omwenteling. Van hetzelfde [illegible] doodvonnissen tegen al wat goed, standvastig en [illegible] was, afdaalden, daalde ook het revolutionnair beginsel af: „De kinderen behooren aan de republiek, voor dat zij aan hunne ouders behooren." De bloeddorstige *Robespierre*, de verfoeijelijke Nationale Conventie, juichten dat denkbeeld toe; doch durfden het niet [illegible]. En zullen wij, vrije Nederlanders, door het onderwijs [illegible] te laten, stilzwijgende doen wat aan den onmensch *Robespierre*, wat aan de nooit genoeg verachte Koningsmoordenares, de van bloed rookende Fransche Nationale Conventie, welgevallig was? Uit zulke onedele, walgelijke en vergiftige bron wordt door eene zedige, beschaafde en vrijgevige natie niet geput.

Het *laisser faire*, het vrije stelsel van onderwijs, is het eenige wat het vrije Nederland betaamt; zij is het eenige, wat die Natie eenen heilstaat kan aanbrengen, waarop zij regtmatige aanspraak heeft.

In hare gevolgen voor verlichting en ontwikkeling van kennis, is de vrijheid van onderwijs onschatbaar. Uit deze moet mededinging tusschen de onderwijzers, om, door betere mededeeling van de vruchten hunner studien aan de leerlingen, hunne scholen in aanzien en vertrouwen te doen toenemen, geboren worden, welke mededinging altijd ten voordeele der zedelijkheid en kennis van die leerlingen uitloopt.

Leggen wij het onderwijs aan banden, dan volgt daaruit eenmaal datgene, wat een beroemd Franschman (*Chaptal*) in een officiëel rapport ten tijde van het Consulaat voorgesteld heeft: „Le Gouvernement, maître absolu de l'instruction, la pourrait tôt ou tard diriger au gré de son ambition. Ce levier, le plus puissant de tous, deviendrait peut-être dans ses mains le premier mobile de la servitude.

Toute émulation serait éteinte, toute pensée libre serait un crime, et peu à peu l'instruction, qui par sa nature doit éclairer, bientôt, dégénérée dans la main de quelques instituteurs timides, façonnerait toute une génération à l'esclavage."

Wij stammen af van voorvaders die alle slaafsche ketenen verbrijzelden! Wachten wij ons derhalve van de [illegible], om door eene grondwettige beperking van de vrijheid van onderwijs, het opkomende geslacht wederom in ketenen te klinken! Benemen wij daartoe de magt aan allen, wien het naderhand gelusten mogt, dat ongeluk aan de Natie te berokkenen! Waken wij alzoo voor het heil van tijdgenooten en van het nageslacht. Wij maken ons verdienstelijk aan het geliefde Vaderland.

LUIJBEN.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 6den Maart:

Zijne Maj. heeft den heer *Elias Schmell*, tot dusverre geëmploijeerd bij het Departement van Koloniën, benoemd tot Adjunct-Commies bij dat Departement.

— Men verneemt, dat Zijne Exc. de Baron *Verstolk van Soelen*, Minister van Buitenlandsche Zaken, door Hare Maj. de Koningin van Portugal zou zijn vereerd geworden met het grootkruis der Christus-orde; terwijl tevens door dezelfde Vorstin aan den heer Raad van Legatie *Mauch* de ridder-orde van Toren en Zwaard zou zijn geschonken.

— Uit Kassel schrijft men van den 29 Februarij, dat Z. H. de Prins mederegent, den heer *Raymakers*, Majoor in Nederlandsche dienst, met het Ridderkruis der Orde van den Gouden Leeuw van Hessen heeft begiftigd.

— De Quaestor-Generaal van de algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde kerk, heeft aan zijne Hervormde geloofsgenooten bekend gemaakt, dat de algemeene inzameling, ten behoeve der noodlijdende kerken en personen, in den jare 1839, heeft opgebragt de somma van ƒ 48,000.

— Het aantal milicien, hetwelk over dit loopend jaar zal worden geligt, [illegible], is door den Koning bepaald op 8349 manschappen, met inbegrip van die voor het Hertogdom Limburg. Het contingent in deze ligting voor ieder gewest is bepaald: voor Noord-Braband 1002, Gelderland 1000, Noord-Holland 1269, Zuid-Holland 1529, Zeeland 438, Utrecht 417, Vriesland 685, Overijssel 575, Groningen 515, Drenthe 203 en het Hertogdom Limburg 577.

Aan de vrijwillig aangeworvenen, dienende bij de regimenten huzaren N°. 6 en de lansiers N°. 10, voor zoover hun tijd van dienst in het jaar 1840 eindigt, en zij niet verkiezen zich op nieuw te verbinden, zal, volgens eene bepaling van Regerings wege, bij wijze van gunst, de gelegenheid worden aangeboden om onverwijld te worden gepasporteerd, even als zulks heeft plaats gehad bij de afdeelingen curassiers, de twee bataljons veld-artillerie en het corps rijdende artillerie.

— Op Woensdag den 8 April aanstaande, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, aan het Gemeenlandshuis van Rijnland, halfweg Haarlem en Amsterdam, door de Commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmer Meer, worden aanbesteed het maken van de ringvaart en dijk voor de voorschreven droogmaking, alsmede het maken van nieuwe polderkaden in de polder Rietwijkeroord en in den Bovenwegschen polder, in twee perceelen, benevens het maken van eene ringvaart en dijk, voor de voorschreven droogmaking, strekkende van de grensscheiding tusschen Noord- en Zuid-Holland tot aan de Schans bij het dorp Kaag, in drie percelen.

— De Vorstelijke familie heeft Donderdag avond te Amsterdam den Hollandschen schouwburg bezocht en is aldaar met gejuich ontvangen en uitgeleide gedaan. H. K. H. Mevrouw Prinses *Frederik* der Nederlanden heeft, wegens eene ligte ongesteldheid, de zaal vroeger dan de overige leden van het Vorstelijk Huis verlaten, doch bevond zich Vrijdag weder geheel hersteld. Dien dag is er groot diner ten Hove geweest, en zijn de Prinsen uitgereden, om eenige merkwaardigheden der hoofdstad te bezigtigen.

— In den avond van den 6den dezer hebben HH. KK. HH. de Prins *van Oranje*, Prins *Frederik* der Nederlanden, de Erfprins *van Oranje* en Prins *Alexander*, het bal, hetwelk de Societeit *de Vriendschap* te Amsterdam gaf, met hunne tegenwoordigheid vereerd en zijn op hetzelve tot over 12 ure gebleven. De beide zonen van den Prins *van Oranje* hebben ook aan den dans deel genomen. Er waren ruim 300 personen op dit feest aanwezig.

— Den 7den dezer heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* ten een ure eene audientie verleend, welke door velen is bezocht geworden.

Te half drie ure was er receptie bij H. K. H. Mevrouw de Prinses *Frederik* en te drie ure bij H. K. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*.

Zondag morgen zouden alle de leden der Vorstelijke familie in de Nieuwe Kerk de godsdienstoefening bijwonen; des namiddags zou er groot diner ten Hove zijn.

— Te Amsterdam liep voorleden week aan de beurs het gerucht, dat de Regering aan de Staten-Generaal het voorstel zou doen van eene geldleening, om de van de Handel-Maatschappij opgenomen sommen te kunnen voldoen.

— De staat van bevolking te Amsterdam was op den 1sten Januarij 1840, als volgt: Aantal huizen 24,532, aantal huisgezinnen 45,969; inwoners van het mannelijk geslacht: ongehuwden 58,362, gehuwden 33,738, weduwenaars 3,248, totaal 95,348; van het vrouwelijk geslacht: ongehuwden 70,390, gehuwden 33,786, weduwen 11,825, totaal 116,001; totaal der beide geslachten 211,349. Protestanten 143,123, Roomsch-Katholijken 44,858, Israëliten 23,132, niet genoemde gezindheden 236. Onder het totaal der bevolking is het garnizoen mede begrepen.

— De heer *J. H. Koch*, Lector in de Hoogduitsche taal aan de Hoogeschool te Utrecht, is op zijn verzoek uit die betrekking eervol ontslagen.

— De verspreider van de vervalschte coupons te Zutphen, nog twee dergelijke bij zich hebbende, is door de Policie aldaar gevat.

RUSLAND.

Den 21 Februarij heeft Zijne Maj. de Keizer eenen uitstap naar Kronstadt gedaan en aldaar de ter reede liggende schepen, benevens de nieuwe vestingwerken, in oogenschouw genomen.

— In het afgeloopen jaar zijn in de haven van Riga binnengekomen 1665 vreemde schepen en 1669 schepen naar vreemde havens uitgeklaard. Dit laatste getal bevatte 319 meer dan in 1838. De gezamenlijke waarde van uitvoer bedroeg in 1839, 62,548,570 roebels.

SPANJE.

Eene telegraphische dépêche van den 2 Maart uit Bayonne afgezonden, berigt, dat de rust te Madrid den 26 Februarij geheel hersteld was. De Generaal *Balboa* was met zijne afdeeling de stad binnengetrokken. De civiele en militaire Gouverneurs waren afgezet. De Cortes hebben hare zittingen geschorst, zoolang de stad in staat van beleg verkeerde.

Ook de volgende telegraphische dépêche is uit Madrid van den 29sten bekend gemaakt:

De zittingen der Cortes zijn heden wederom begonnen. De beraadslagingen over de geldigheid der geloofsbrieven is hervat, en zonder eenigen schijn van onrust, hetzij in de vergaderzaal, hetzij daar buiten, voortgezet. De rust is volkomen. De vastenavonds-vermakelijkheden hebben den gewonen loop. De staat van beleg duurt altijd voort.

— Uit bijzondere berigten verneemt men, dat de stad niet op bevel der Regering, noch op dat der Koningin in staat van beleg is verklaard, maar op bevel van den Kapitein-Generaal van Madrid, *Villalobos*, welke tevens heeft doen bekend maken, dat alle Overheden, de Koningin en de Cortes uitgezonderd, van hem bevelen zullen hebben te ontvangen, zoo lang de tegenwoordige staat van zaken voortduurt.

DUITSCHLAND.

De Hertog *van Bordeaux* was, volgens berigten uit Weenen, in goeden welstand uit Italie te Görz wedergekeerd.

— Zijne Maj. de Koning der Nederlanden zou onderhandelingen met de Duitsch Tolvereeniging aangeknoopt hebben, ten einde het Groot-Hertogdom Luxemburg in dezelve te doen opnemen.

— Het Pruissische Gouvernement heeft met het Grieksche een handelsverdrag gesloten, in overeenkomst van dat wat tusschen Oostenrijk en Griekenland gesloten is.

— Uit Dantzig is bekend gemaakt, dat door den nieuwen loop, welken wegens ijsgang de rivier de Weichsel naar zee door het duin genomen had, het gewone vaarwater dier rivier niet had geleden en dus de vaart naar Dantzig uit zee even veilig en geschikt was als te voren.

— In bijna alle voorname steden van Italie bevinden zich Agenten van *Cabrera*, met het voornemen, om voorname personen voor de zaak van dien Carlistischen Generaal op te doen. Men wil evenwel weten, dat de belangstelling in de zaken der Spaansche Carlisten in Italie zeer verflaauwd is en die Agenten dus niet gelukkig in hunne zending slagen. Er zouden ook te Weenen en te Berlijn pogingen aangewend worden, om voorname personen nogmaals voor de zaak van Don *Carlos* in te nemen.

— Uit Griekenland meldt men, dat het budget van het vorige en van het nu loopende jaar tot nogtoe eenen gunstigen uitslag heeft opgeleverd, zoodat Griekenland door zijne eigene middelen in de aflossing zijner schulden zal kunnen voorzien.

— Te Konstantinopel heeft de Ridder *Cordova*, Spaansch Gezant in voornoemde stad, de voorloopige artikelen, met betrekking tot een handelstractaat tusschen Spanje en de Porte geteekend.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 4 Maart. De Koningin heeft Zaterdag een cour gehouden, waarop de nieuwe Fransche Gezant, *Guizot*, zijne geloofsbrieven aan Hare Maj. heeft overhandigd.

Den 2den dezer heeft Hare Maj. andermaal cour gehouden; verschillende adressen van gelukwensching met haar huwelijk zijn bij die gelegenheid aan haar aangeboden. Ook de Universiteit van Oxford bood haar adres aan, hetgeen aan Hare Maj. door den Hertog *van Wellington*, die thans weder volkomen hersteld is, werd overhandigd.

— In het Hooger-Huis heeft Lord *Lyndhurst* geklaagd over de schade, welke de zwavel-monopolie, die zich de Napelsche Regering had aangematigd, voor Engelsche onderdanen aanbragt; hij meende, dat die monopolie strijdig was met de bestaande tractaten. De Minister *Melbourne* gaf aan den Lord te kennen, dat men ten dien aanzien vertoogen bij de Napelsche Regering gedaan had, die een goed gevolg zouden hebben.

— De Graaf *Leon*, bastaard-zoon van *Napoleon*, en Prins *Louis Napoleon*, die zich thans ook te Londen bevindt, zijn den 3den even buiten Londen door de Policie gevangen genomen, omdat zij op het punt waren een tweegevecht aan te gaan, tot hetwelk de Graaf *Leon* den Prins had uitgedaagd, omdat hij hem niet wilde erkennen. Voor de Overheid gebragt, hebben zij zich moeten verbinden 12 maanden lang met elkander vrede te houden, op verbeurte van 500 £ st. Verder hebben zij hiervoor, zoowel als hunne getuigen, borgen moeten stellen.

— Laatstleden Maandag is een zware brand uitgebarsten bij den lettergieter *Johnson*, waardoor zijne uitgebreide lettergieterij, benevens de aangrenzende drukkerij van de heeren *Manning* en *Mason* bijna geheel in de asch zijn gelegd en de naburige huizen schade hebben bekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 6den Maart. Den 4den heeft het nieuwe Ministerie de Kamer van Afgevaardigden bezocht. De heer *Thiers* heeft in die vergadering het volgende gezegd:

De Koning heeft ons met zijn vertrouwen vereerd en ons met het zware gewigt des staatsbestuurs belast. Wij komen dit aan de Kamer verkondigen. Daar de toestand moeijelijke was, zou het achteruittreden zwakheid, een verzuim onzer pligten zijn.

In de Kamer een levendig deel aan de aangelegenheden des lands genomen hebbende, hadden wij daardoor de verpligting aangegaan om aan de verlangens der Kroon te beantwoorden, wanneer zij ons tot het uitoefenen des gezags mogt roepen. Dit hebben wij gedaan, mijne ambtgenooten en ik. Wat mij persoonlijk betreft, heb ik, na voor drie jaren het Ministerie verlaten te hebben, steeds eerbiedig geweigerd weder in hetzelve te treden, zoolang eenige oneenigheid nopens zekere punten mij het ten pligt maakte om mij van de zaken verwijderd te houden. Thans had ik het geluk mijne persoonlijke overtuiging in overeenkomst met de verlangens der kroon te zien. Toen aarzelde ik niet langer. Mijne ambtgenooten aarzelden evenmin als ik en wij hebben ons met de moeijelijke taak belast, die ons door het vrije vertrouwen des Konings werd aangeboden. Wij hebben het geluk gehad Z. M. behulpzaam te zijn om in weinige dagen de van alle ministeriele krisissen onafscheidbare angstvalligheden te verkorten; wij hebben ons de moeijelijkheden niet ontveinsd van eene gesteldheid, gewigtig van binnen door de verdeeldheid der gemoederen, en van buiten door de belangrijkheid der hangende vraagpunten. Wij kennen deze moeijelijkheid, doch wij deinzen voor dezelve niet terug. Wij hebben derzelver uitgestrektheid gemeten en wij zullen trachten dezelve te overkomen. Spoedig zal het oogenblik daar zijn om ons nopens alle punten te verklaren. Inmiddels gedoogt, dat wij u hier met slechts weinige woorden de algemeene rigting doen kennen, welke, onzes bedunkens, thans aan den gang des bestuurs behoort gegeven te worden.

De materiele orde komt ons niet als bedreigd voor; doch, mogt zij eens bedreigd worden, alsdan zou zij spoedig en met kracht worden hersteld. De Kamers zullen niet vergeten, dat er onder ons mannen zijn, die eertijds bijgedragen hebben om die orde in gevaarvolle dagen te handhaven.

Doch de materiele orde is niet toereikende; wij hebben ook eene zedelijke orde, dat is eene vereeniging der gemoederen, derzelver strekking naar een zelfde doel, noodig, want zonder deze vereeniging kan er geene meerderheid in de Kamers, geene overeenkomst tusschen Kamers en troon zijn. En zonder meerderheid, zonder overeenkomst tusschen de staatsmagten is het Vertegenwoordigend Bestuur onmogelijk.

Wij hebben ons niet ontveinsd, dat dit het moeijelijkste gedeelte onzer taak was. De gemoederen naar een gemeenschappelijk doel te leiden, ziedaar de tegenwoordige taak des bestuurs. Wij hebben het van onzen pligt geacht dit te beproeven, niet omdat wij ons boven anderen daartoe in staat gevoelen, maar omdat onze politieke stand ten aanzien der partijen ons gunstiger voorkwam om dezelve te vereenigen en haar de taal van gematigdheid en eendragt te doen hooren.

— De Afgevaardigden van de partij der oppositie, aan welker hoofd *Odillon-Barrot* staat, hebben den 5den eene vergadering gehouden en daarin besloten, voorloopig het nieuwe Ministerie te ondersteunen en zijne nadere wijze van regering af te wachten. Er waren op die vergadering zestig leden der linker partij vereenigd.

— Men wil te Parijs weten, dat de Oostenrijksche Gezant, Graaf *Appony*, tegen het Ministerie *Thiers* zeer ingenomen is; hij zou vele pogingen gedaan hebben, om te verhoeden, dat de Koning *Thiers* tot eersten Minister koos; doch nu dezelve niet geslaagd waren, zou hij aan zijne Regering hebben geschreven, om hem uit zijne tegenwoordige betrekking te ontslaan.

— Te St. Denis hebben Woensdag eenige ongeregeldheden, welke met de staatkunde niets gemeens hebben, plaats gehad; de orde is door de Policie hersteld.

— De stad Toulon heeft den 27 Februarij in groot gevaar verkeerd van door het springen van het kruidmagazijn verwoest te worden, daar het gebouw, waarin men patronen enz. vervaardigde, door het springen van een grenaat, die geledigd werd, in brand is geraakt. Men is echter met zeer veel inspanning, vooral met behulp der aanwezige matrozen en soldaten, den brand meester geworden, doch acht menschen hebben bij denzelven het leven verloren.

BELGIE.

Door den Minister van Finnancien is ter kennis van de belanghebbende gebragt, dat door de Nederlandsche Regering de instructien herroepen zijn, volgens welke de directie van het Grootboek te Amsterdam, voorloopig sedert het einde van 1830 de betaling geschorst had van de interest der kapitalen in werkelijke nationale schuld, ingeschreven op naam van Belgische onderdanen en van openbare etablissementen gelegen in de zuidelijke provincie van het voormalig Koningrijk der Nederlanden, en dat dien ten gevolge alle interesten, welker betaling geschorst was ten gevolge van dezen maatregel en van de bekendmaking, dienaangaande op gezette tijden door de directie van het grootboek te Amsterdam uitgevaardigd, op vertoon betaald zullen worden aan het bureau der directie, en zulks voor alle tot heden vervallen en door haar onbetaald gebleven halfjaren.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 9den Maart, de Heer A. J. R. VISSER, van 's Gravenhage, in de Regten, na het verdedigen zijner Dissertatie: *de Jure Venandi*.

ZEE-TIJDING.

Het schip *Hendrina*, Kapt. J. J. Buiten, van Zwolle naar Hull, is op de Zuiderzee in het ijs bezet geraakt en met verlies van een anker en touw op het Kamperzand gedreven.

Het schip *het Goede Haab*, Kapt. D. H. Prager, van Amsterdam naar Koppenhagen, te Stavanger binnen (bevorens gemeld), heeft, volgens een brief vandaar van den 13 Febr., na den 30 Jan. de reis voortgezet.

Het schip *Prince Albert*, Kapt. Berry, van Sunderland naar Schiedam, is den 2 Maart te Harwich binnengeloopen.

Het schip *Pieter Eduard*, Kapt. M. Jurgens, van Amsterdam naar Surinamen, te Ramsgate met schade binnen, heeft den 29 Febr. de reis voortgezet.

Het schip *de Vlashandel*, Kapt. H. H. Uil, van Rotterdam naar Batavia, te Cowes binnen, heeft den 29 Febr. de reis voortgezet.

Het schip *de Harmonie*, Kapt. J. A. Dik, van Cardiff naar Rotterdam, is den 23 Febr. te St. Mary's, Scilly binnengeloopen.

Arrivementen: Te St. Malo Kapt. Lehardy, van Rotterdam; te Liverpool B. R. van Wyk, van Harlingen, J. Noord en F. Taay, van Dordrecht, H. J. Pulster en T. M. Mulder, van Amsterdam.

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

AMSTERDAM, *7 Maart* 1840.

NEDERLANDEN.	Gebl.	PRUISSEN.	Gebl.
Werkel. Schuld 2½ pC. 52½ à 52⅝	52 9/16	Geldl. te *Lond.* 4 pCt. — à —	—
Dito — 5 — 98¼ à 98⅜	98⅜	Aandeelen van dito — à —	—
Uitg. — — à —	—	SPANJE.	
Kans-Biljetten 23¾ à 24½	24	Nieuwe 1835 à 35 5 pCt. 26¼ à 26⅝	26 7/16
Amort. Syndic. 4½ — 91¾ à 92½	92	Dito onbep. st. — — à —	—
— — 3½ — — à —	—	Dito passive — 7½ à 8	7⅞
Handel-Maats. 4½ — 176½ à 177½	176⅞	Dito uitgest. — 8 à 8½	8¼
Nieuwe dito 4½ — — à —	—	Coupons 1e *Nov.* — à —	—
Aand. K. H. Spoorw. — 108¼ à 108⅜	—	OOSTENRIJK.	
Rijn-Spoorw. 4½ — — à —	—	Obl. *Goll* & Co. 5 pCt. — à —	—
FRANKRIJK.		Certificaten 2½ — — à —	—
Inschr. Grb. 3 pCt. — à —	—	Neg. Metaliek 2½ — — à —	—
— — 5 — — à —	—	Idem 5 — — à —	—
		Dito in *Lond.* 5 — — à —	—
RUSLAND.		Bank-Aktien 3 — — à —	—
Gb. *H. & C*o. 1798 5 pCt. 105⅛ à 105½	105⅜	NAPELS.	
— — 1815 5 — 105¼ à 105½	105¼		
Ins. en Certif. 6 — — à —	—	Certificaten 5 pCt. — à —	—
— — 1831 5 — 98½ à 99	98¾	Dito in *Napels* 5 — 98 à 98½	98⅜

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag den 7. Maart 1840.

Van 36 tot 39 à 40 gulden.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Donderdag 12 *Maart* 1840. *UBALDO*, OF HET SLAGTOFFER VAN PLIGT, *Treurspel* in vijf Bedrijven. — Na hetzelve: ZIJ MOESTEN VECHTEN, *Blijspel*, in één Bedrijf. De *Aanvang* ten ZES URE.

** Getrouwd:

F. VAN HEUKELOM,
LEYDEN, van *Amsterdam*, met
den 5 Maart 1840. J. STADNITSKI.

** DEVENTER, den 28 Februarij 1840. Heden overleed tot onze bittere droefheid, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van ruim vijf en zeventig Jaren, onze hooggeachte en teedergeliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe BARTA LAMBERTS, Weduwe wijlen Mr. CONRAAD COCK.

H. C O C K.
Uit aller Naam.

** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoo schriftelijk als mondeling, bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, LEONARDUS VOLLEBREGT, ontvangen, betuig ik bij deze, ook namens mijne Kinderen, mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, ADRIANA VERGOUW,
den 7 Maart 1840. [illegible] VOLLEBREGT.

** Ten Kantore van N. NATHANS, te Leyden, zijn wederom te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van KOOP-LOTEN, voor de 180ste *Kon. Ned. Loterij*, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op den 6 April aanstaande.

** UIT DE HAND TE KOOP: Het TOEBEHOOREN voor een KOFFIJHUIS of TAPPERIJ, zijnde eene groote Partij goed onderhouden Stoelen, Tafels, Winkel, Disteleer- en andere Flesschen, Karaffen, Kruiken, Glazen, Lampen, enz., een Brusselsche Billard-Tafel, met Ivore Ballen en Toebehooren, Dam- en Schaakbord, met Ivore Schaakspel. Te zien en te bevragen bij J. LE FEBER Jr., op de Bloemkweekerij buiten de Hoogewoerds Poort, op het Broederspad, nabij Leyden.

** VERKOOPING op Woensdag den 11den Maart 1840, in het *Verkoophuis van Meubelen*, op de Hooigracht te Leyden, van een zeer goed welluidend HUIS-ORGEL, bevattende Acht Registers, welke door verandering alle een Octaaf hooger kunnen bespeeld worden, loopende het Klavier van groote C. tot vier gestreepte C. Voorts van een nieuw PIANO, groot 6 Octaaf; twee Stukken aangelegd voor ORGEL en PIANO; alsmede van een Partij ORGELMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, enz. Alles meerendeels bewerkt en nagelaten door Wijlen C. W. HAGEDOORN, *Orgelmaker* alhier. Daags te voren op de gewone uren te zien.

** Men is van meening om op Maandag den 16 Maart 1840, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *Rome*, te Warmond, in het openbaar te Veilen en Verkoopen: Een BUITENPLAATSJE, geschikt tot Zomer- en Winterverblijf, genaamd: *VRIJE-KEUR*, bestaande in deszelfs welonderhoudene HEERENHUIZINGE, alsmede eene ruime Koepel aan de Leede, hebbende ruime en aangename Uitzigten, benevens een welaangelegde TUIN, gedeeltelijk met Vruchtboomen, Heesters en Hakhout beplant, en gedeeltelijk Moesland; alles staande en gelegen te Warmond, aan de Liede, ten Westen een Dam uitkomende aan de Buurtstraat, groot 35 Roeden en 40 Ellen.

Voor den Jare 1839 als Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen aangeslagen geweest ter som van *f* 135.30.

Kunnende dit Perceel worden bezigtigd eiken Dingsdag en Donderdag vóór de Verkooping, des middags van 12 tot 3 uren, mits te voren bij den Eigenaar belet vragende.

Blijvende inmiddels *Uit de Hand te Koop*, en zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris KONING, te Warmond.

** VRIJWILLIGE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 21 Maart 1840, des avonds ten 6 ure, zal men in het *Heeren-Logement* van den Burg binnen Leyden, publiek doen Veilen en Verkoopen: Een HUIS, staande en gelegen binnen Leyden, aan de Oostzijde van de Korte Pieterskerk Choorsteeg, tusschen de Breedestraat en de Overwulfde Voldersgracht of Langebrug, Wijk 4 No. 396, waarin sedert meer dan Veertig Jaren de *Poeliers-Affaire* is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd, hebbende hetzelve een uitgang en zeer goed ingerigte gelegenheid tot het mesten van Kippen en ander Gevogelte in de Stads Penshal, daar achter gelegen.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WIJNSTROOM, te Leyden.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.